

מפתח תשובות נכונות

שאלה	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
תשובה	(3)	(3)	(4)	(3)	(1)	(3)	(1)	(1)	(1)	(3)

שאלה	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
תשובה	(3)	(4)	(2)	(2)	(4)	(2)	(4)	(4)	(2)	(4)

שאלה	21	22	23
תשובה	(1)	(1)	(1)

הסברים

אנלוגיות (שאלות 1-6)

1. השאלה: אינסופי : גבול -

היחס : אינסופי הוא משהו שאין לו גבול.
א' הוא משהו ללא ב'.

- תשובה (1): ידוע : סוד. האם ידוע הוא משהו שאין לו סוד? לא. ידוע הוא משהו שאינו נשמר בסוד.
- תשובה (2): מכווץ : נפח. האם מכווץ הוא משהו שאין לו נפח? לא. מכווץ הוא משהו שהנפח שלו קטן לעומת נפחו המקורי.
- תשובה (3): מושלם : פגם. האם מושלם הוא משהו שאין לו פגם? כן.
- תשובה (4): לוחט : טמפרטורה. האם לוחט הוא משהו שאין לו טמפרטורה? לא. לוחט הוא משהו שהטמפרטורה שלו גבוהה.
- תשובה (3).**

2. השאלה: פֶענח : תעלומה -

היחס : פֶענח זה פתר את התעלומה.
א' הוא מישהו שפתר את המצב של ב'.

- תשובה (1): ניחש : תשובה. האם ניחש זה פתר את התשובה? לא. מישהו מנחש כאשר הוא לא יודע את התשובה.
- תשובה (2): שאל : קושיה. האם שאל זה פתר את הקושיה? לא. שאל זה העלה את הקושיה בכדי לקבל תשובה (קושיה = שאלה).
- תשובה (3): יישב : מחלוקת. האם יישב זה פתר את המחלוקת? כן. יישב זה פתר את הסכסוך, את המחלוקת.
- תשובה (4): החביא : מסתור. האם החביא זה פתר את המסתור? לא. החביא זה שם משהו במסתור.
- תשובה (3).**

אוקטובר 2014 - הסברים לפרק השני בחשיבה מילולית

3. השאלה: **ניקוד : קריאה -**

היחס : ניקוד זה משהו שנועד להקל על/לעזור בפעולת **הקריאה**.
א' הוא משהו שמטרתו לעזור בפעולת ה-**ב'**.

- תשובה (1): תשלום : קנייה. האם **תשלום** זה משהו שנועד לעזור בפעולת **הקנייה**? לא. **תשלום** הוא הדרך שבה משלמים את פעולת **הקנייה**.
- תשובה (2): תיבול : בישול. האם **תיבול** זה משהו שנועד לעזור בפעולת **הבישול**? לא. **תיבול** נועד לעזור לשפר את טעם האוכל, לא לעזור בפעולת **הבישול**.
- תשובה (3): תדלוק : נסיעה. האם **תדלוק** זה משהו שנועד לעזור בפעולת **הנסיעה**? לא. **תדלוק** מאפשר את **הנסיעה** (ללא דלק לא נוכל לנסוע).
- תשובה (4): שילוט : התמצאות. האם **שילוט** זה משהו שנועד לעזור בפעולת **ההתמצאות**? כן. **שילוט** מאפשר לנו לדעת היכן אנו נמצאים, כלומר מקל על **ההתמצאות**.
- תשובה (4)**.

4. השאלה: **מקומים : התנגדות -**

היחס : מקומים הוא משהו שמעורר **התנגדות**.
א' הוא משהו שגורם ל-**ב'**.

- תשובה (1): דומה : דמיון. האם **דומה** הוא משהו שמעורר **דמיון**? לא. **דומה** הוא משהו שיש לו **דמיון** רב (למשהו אחר).
- תשובה (2): דרוך : דריכות. האם **דרוך** הוא משהו שמעורר **דריכות**? לא. **דרוך** הוא מי שיש לו (שמאופיין ב-) **דריכות**.
- תשובה (3): תמוה : תהייה. האם **תמוה** הוא משהו שמעורר **תהייה**? כן. **תמוה** (=מוזר) הוא משהו שאינו גליל, כלומר משהו שמעורר **תהייה** (=השתוממות, פליאה).
- תשובה (4): מאשים : הכחשה. האם **מאשים** הוא משהו שמעורר **הכחשה**? לא. **מאשים** הוא מי שמצביע על מישו כאחראי לדבר מה. פעולה זו אינה גורמת בהכרח ל**הכחשה** (היא יכולה להוביל להכחשה מצד המואשם אך לא בהכרח, קיים מצב בו אדם אחד מאשים אדם שני והאחרון אינו מכחיש, אלא מודה במיוחס לו).
- תשובה (3)**.

5. השאלה: **ניחם : חרטה - (ניחם = התחרט, חזר בו מדעתו)**

היחס : ניחם הוא מי שחש **חרטה**.
א' הוא מי שחש **ב'**.

- תשובה (1): חֶשֶׁק : תאוה. האם **חֶשֶׁק** הוא מי שחש **תאוה**? כן. **חֶשֶׁק** הוא מי שמאוד רצה משהו, כלומר חש **תאוה** כלפי משהו (או מישהו).
- תשובה (2): שימח : גיל. האם **שימח** הוא מי שחש **גיל**? לא. **שימח** הוא מי שגרם למישהו אחר לחוש **גיל**.
- תשובה (3): פירש : משמעות. האם **פירש** הוא מי שחש **משמעות**? לא. **פירש** הוא מי שהסביר או פענח את **המשמעות**.
- תשובה (4): חֶפֶץ : אכזבה. האם **חֶפֶץ** הוא מי שחש **אכזבה**? לא. **חֶפֶץ** (=רצה) הוא מי שרצה משהו, הוא חש רצון, ולא **אכזבה**.
- תשובה (1)**.

6. השאלה: להתכלות : קיים -

היחס: להתכלות זה לגרום לעצמך להפסיק להיות קיים.
א' היא פעולה שמטרתה לגרום לעצמך לא להיות ב'.

תשובה (1): ליישב : שומם. האם ליישב זה לגרום לעצמך להפסיק להיות שומם? לא. ליישב זה לאכלס אנשים באזור מסוים, כלומר להפוך אותו להיות לא שומם. תשובה זו אינה נכונה מפני שבאנלוגיה המקורית הפעולה נעשית על מבצע הפעולה עצמו ולא על משהו אחר (להתכלות אני עושה על עצמי וליישב אני עושה על אזור או מקום).

תשובה (2): להיעלב : פוגע. האם להיעלב זה לגרום לעצמך להפסיק להיות פוגע? לא. להיעלב זה להרגיש פוגע.

תשובה (3): להיטמע : חריג. האם להיטמע זה לגרום לעצמך להפסיק להיות חריג? כן. להיטמע פירושו להפוך להיות חלק ממשו, להתמוזג, כלומר להפסיק להיות חריג, בולט.

תשובה (4): להתמקצע : מומחה. האם להתמקצע זה לגרום לעצמך להפסיק להיות מומחה? לא. להתמקצע זה להפוך להיות יותר מומחה.

תשובה (3).

הבנה והסקה (שאלות 7-17)

7. השאלה: כשבישר ד"ר סלבה לחיים כי הוא חולה בדלקת גרון, התרעם חיים: "אבל אני חש גם חולשה בכל הגוף". על כך השיב לו ד"ר סלבה: "כשנגיד בנק ישראל מחליט על שינוי בשער השקל בירושלים, הדבר משפיע על שער השקל גם באילת".

ד"ר סלבה מנסה להציע הסבר -

פיתרון: כנגד קביעתו של ד"ר סלבה שחיים חולה בדלקת גרון, טוען חיים כי הוא חש חולשה בכל הגוף ופותר במילת הניגוד "אבל", המרמזת על כך שיש לו התנגדות לאבחנתו של הד"ר. הד"ר עונה במשל: "כשנגיד בנק ישראל מחליט על שינוי בשער השקל בירושלים, הדבר משפיע על שער השקל גם באילת", כלומר השפעה של מחלה אשר נשמעת נקודתית (דלקת גרון=שער השקל בירושלים), אינה באמת מוגבלת רק למקומה הנקודתי (כאבים בכל הגוף=השפעה שמגיעה עד לאילת).

לפיכך, ניתן להבין כי כוונתו של ד"ר סלבה היא שדלקת הממוקמת בגרון יכולה להשפיע על ההרגשה גם בשאר הגוף (כפי ששינוי בשער השקל בירושלים משפיע גם על ערים נוספות). כך מיישב ד"ר סלבה את אי הבנתו של חיים בנוגע להבדל בין שם המחלה (דלקת גרון) לבין אופי השפעתה האמיתי. תשובה (1).

את התשובות האחרות ניתן לפסול:

תשובה (2): לפער בין שער השקל בירושלים לבין שער השקל באילת.

תשובה זו אינה רלוונטית לטענתו של חיים המתנגד לאבחנת הדוקטור, ולכן אין סיבה שד"ר סלבה ינסה להסביר את סיבת הפער בין שערי השקלים השונים.

תשובה (3): לטעות שנפלה באבחון הרפואי שנתן.

תשובתו של ד"ר סלבה לא מעידה על שינוי באבחנתו, לכן תשובה זו אינה נכונה.

תשובה (4): לעובדה שחיים חש כאבים גם בגרונו.

תשובה זו אינה נכונה מכיוון שאין צורך בהסבר נוסף על הסיבה לכאבי הגרון של חיים שכן האבחנה של 'דלקת גרון' כבר הסבירה אותם.

תשובה (1).

8.

השאלה: חברת תרופות ביקשה לבדוק את יעילותה של גלולת הרזיה חדשה. לשם כך השוותה בין קבוצת ניסוי לבין קבוצת ביקורת. שתי הקבוצות קיבלו תכנית דיאטה זהה, אולם קבוצת הניסוי נטלה גם את גלולת ההרזיה. לאחר חודש נמצא כי נבדקי קבוצת הניסוי הורידו ממשקלם בממוצע יותר מנבדקי קבוצת הביקורת. בעקבות הניסוי הגיעה חברת התרופות למסקנה שנטילת הגלולה מעלה את יעילות הדיאטה.

איזה מהנתונים הבאים אינו מחליש את מסקנת החברה?

פיתרון: זוהי שאלת מחזק / מחליש. נבין מה הנתון (התוצאות), ומה המסקנה:

תוצאות הניסוי: חברי קבוצת הניסוי (שקיבלו את הגלולה החדשה) הורידו ממשקלם בממוצע יותר מחברי קבוצת הביקורת.

מסקנת חברת התרופות: נטילת הגלולה החדשה גורמת לדיאטה יעילה יותר.

נעבור לבדוק את התשובות המוצעות ונפסול כל תשובה המחלישה את המסקנה, כלומר כל תשובה אשר מציעה הסבר חלופי להבדלים במשקל הסופי בין הקבוצות:

תשובה (1): מפתחי הגלולה אינם יודעים מה המנגנון הביו-כימי העומד בביסס פעולתה.

עובדה זו אינה מהווה הסבר חלופי לתוצאות הניסוי. אם החוקרים אינם יודעים כיצד עובדת הגלולה, אך הוכח שהיא עובדת, זה מעיד על כך שיש להמשיך ולחקור את התהליך אשר גורם להפחתת המשקל, אולם אין זה מעיד על כך שהגלולה אינה יעילה. מכיוון שנתבקשנו למצוא תשובה שאינה מחלישה את המסקנה, זו התשובה הנכונה.

אין צורך לפסול את שאר התשובות, אך נעשה זאת לטובת השלמת ההסבר:

תשובה (2): נוסף על לקיחת הגלולה עודדו את נבדקי קבוצת הניסוי לעסוק בפעילות גופנית.

עובדה זו מהווה הסבר חלופי לתוצאות הניסוי – יתכן שחברי קבוצת הניסוי ירדו במשקל בזכות הפעילות הגופנית, ולא בזכות הגלולה. התשובה נפסלת.

תשובה (3): לפני הניסוי היה משקלם הממוצע של נבדקי קבוצת הניסוי גדול ממשקלם הממוצע של נבדקי קבוצת הביקורת, וידוע שככל שעודף המשקל גדול יותר, קל יותר לרדת במשקל.

גם עובדה זו מהווה הסבר חלופי לתוצאות הניסוי - נתון כי בתחילת הניסוי חברי קבוצת הניסוי שקלו יותר מחברי הקבוצה השנייה ושעודף משקל גדול יותר משמעותו שקל יותר לרדת במשקל. צירוף עובדות אלו מסביר את ההבדל בשיעור הירידה במשקל של חברי קבוצת הניסוי, ללא קשר לגלולה החדשה. התשובה נפסלת.

תשובה (4): כמה נבדקים מקבוצת הניסוי, שראו כי משקלם אינו יורד, פרשו במהלך הניסוי ונתוניהם נמחקו.

עובדה זו מציעה הסבר חלופי להבדל בין הקבוצות. על פי התשובה הושטמו מהניסוי נתוני החברים בקבוצת הניסוי אשר לא ירדו במשקל ומכאן שנתוני קבוצת הניסוי כוללים רק את החברים שירדו במשקל ולכן על פניו יתכן כי נראה שהם ירדו יותר, אבל בפועל לא כך היה, כלומר הגלולה אינה יעילה. התשובה נפסלת.

תשובה (1).

השאלה: במאמרו "החקר המבני של המיתוס" טוען קלוד לוי-שטראוס כי ברבים מן המיתוסים - סיפורים מכוננים בתרבויות השונות - אפשר לזהות תבנית קבועה: המיתוס פותח בתיאור מצב של ניגוד בין שני קטבים, ממשיך בפתרון הקונפליקט בין שני הקטבים באמצעות גורם מתווך, ולאחר מכן יוצר ניגוד חדש בין הגורם המתווך לאחד הקטבים, באופן שמציב אותם זה מול זה ומניח את היסודות לחזרה לשלב הראשון, אך בשינוי התפקידים.

איזו מן האפשרויות הבאות היא המתאימה ביותר למבנה שלוי-שטראוס מתאר?

פיתרון: המבנה אותו מתאר לוי-שטראוס במאמרו:

יש עימות בין שני גורמים (א' ו-ב') -> העימות נפתר בעזרת גורם שלישי (ג') -> נוצר עימות חדש בין אחד מהגורמים הראשונים (א' או ב') לגורם השלישי (ג').

נעבור לבדוק את התשובות המוצעות:

תשובה (1): שני אחים ניצבים זה מול זה בעימות לחיים ולמוות, אחותם מצליחה לשכנע את האח הצעיר לסגת, ולבסוף האחות והאח הבכור מתעמתים זה עם זה.

מבנה תשובה זו: עימות בין שני גורמים א' ו-ב' (שני אחים) -> העימות נפתר בעזרת גורם ג' (אחותם) -> נוצר עימות חדש בין גורם א' או ב' (אחד האחים) לגורם ג' (האחות). תשובה זו מתאימה למבנה שתיארנו ולכן זו התשובה הנכונה.

אין צורך לפסול את שאר התשובות, אך נעשה זאת לטובת השלמת ההסבר:

תשובה (2): שני ראשי משפחות נתונים בעימות זה עם זה, ראש הכפר מציע פתרון והשקט חוזר לשרור, אך לאחר זמן מה אחד מראשי המשפחות תופס את מקומו של ראש הכפר והעימות בין המשפחות מתחדש.

מבנה תשובה זו: עימות בין א' ל-ב' -> פתרון העימות בעזרת ג' -> העימות בין א' ל-ב' התחדש. מבנה זה אינו מתאים ולכן התשובה נפסלת.

תשובה (3): לאחר עימות של מלך עם אחד משריו פונה המלך לכוהן הגדול וזה מפשר בין השניים, וברבות הימים מוכתר השר למלך ואילו המלך הופך לשר בממלכה.

מבנה תשובה זו: עימות בין א' ל-ב' -> פתרון העימות בעזרת ג' -> חילוף תפקידים בין א' ל-ב'. מבנה זה אינו מתאים ולכן התשובה נפסלת.

תשובה (4): נערה מסתכסכת עם אמה, האם נפטרת בטרם עת, ולאחר זמן מה האב מתחתן בשנית והנערה מסתכסכת גם עם אמה החורגת.

מבנה תשובה זו: עימות בין א' ל-ב' -> נפטרה -> עימות בין א' ל-ג'. מבנה זה אינו מתאים ולכן התשובה נפסלת.

תשובה (1).

10.

השאלה: היחס "אוהב את" איננו יחס סימטרי ואיננו יחס רפלקסיבי. הוא אינו סימטרי מכיוון שאם האמירה "א אוהב את ב" נכונה, אין משמעות הדבר שגם האמירה "ב אוהב את א" נכונה. הוא אינו רפלקסיבי, מכיוון שאמנם ייתכן שאדם יאהב את עצמו, אבל יש בני אדם שאינם אוהבים את עצמם.

בהסתמך על מידע זה, איזה מן היחסים הבאים הוא גם סימטרי וגם רפלקסיבי?

פיתרון: נגדיר את המושגים "יחס סימטרי" ו"יחס רפלקסיבי", שניהם מדברים על יחס בין שני אנשים:

יחס סימטרי: מתוך הדוגמה הראשונה ניתן ללמוד כי יחס סימטרי מתקיים כאשר אדם אחד מתייחס לשני בדיוק כפי שהשני מתייחס לראשון. למשל: בין שני אחים, אם בני הוא אח של דני אז דני הוא אח של בני.

יחס רפלקסיבי: מתוך הדוגמה השנייה ניתן ללמוד כי יחס רפלקסיבי מתקיים כאשר מדובר על יחס כלשהו בין שני אנשים, אך כל אחד מהם חייב להתייחס גם לעצמו באותו האופן.

נעבור לבדוק את התשובות המוצעות ונפסול כל תשובה שאינה מקיימת את שתי ההגדרות:

תשובה (1): נשוי ל-

היחס הוא סימטרי, מאחר ואם א' נשוי ל-ב' אז גם ב' נשוי ל-א'.
היחס אינו רפלקסיבי, מאחר ואדם אינו יכול להיות נשוי לעצמו. התשובה נפסלת.

תשובה (2): אביו של

היחס אינו סימטרי, מאחר ואם א' הוא אביו של ב', ב' אינו יכול להיות אביו של א'. התשובה נפסלת.

תשובה (3): זהה בגובהו ל-

היחס הוא סימטרי, מאחר ואם א' זהה בגובהו ל-ב', גם ב' זהה בגובהו ל-א'.
היחס הוא רפלקסיבי, שכן כל אדם זהה בגובהו לעצמו. זו התשובה הנכונה.

אין צורך לפסול את התשובה הרביעית, אך נעשה זאת לטובת השלמת ההסבר:

תשובה (4): אינו צעיר מ-

אינו צעיר מ- = מבוגר מ- (תיתכן האפשרות שגילם שווה, אך נתייחס לאפשרות הראשונה, שכן מספיק שגראה כי אחת האפשרויות אינה מקיימת את הנתונים על מנת שנוכל לפסול את התשובה).

היחס אינו סימטרי שכן אם א' מבוגר מ-ב', אז ב' אינו יכול להיות מבוגר מ-א'. התשובה נפסלת.

תשובה (3).

11.

השאלה: במאמר בכתב עת לתקשורת נכתב: "אנשי ציבור רבים מאמינים שתמונת המציאות כפי שהיא מצטיירת באמצעי התקשורת חשובה לגיבוש תפיסת המציאות של הציבור יותר מהמציאות עצמה. לכן לעתים קרובות הם מתלוננים, ובצדק, על שהעיתונות גורמת לכך שבתודעת הציבור בדיות מסוימות הופכות לעובדות המזיקות לעניינם. למרבה האירוניה, התלונות שוככות כאשר העיתונות הופכת לעובדות את הבדיות הנוחות להם יותר".

איזו מן הטענות הבאות נטענת בפסקה?

פיתרון: הפסקה טוענת כי העיתונות יכולה לגבש עמדות בציבור, גם כאשר עמדות אלה אינן נשענות על מידע אמין. אנשי ציבור מתלוננים על כך כאשר העובדות שקריות מזיקות להם, אך אינם מתלוננים כאשר הבדיות מועילות להם.

נעבור לבדוק את התשובות המוצעות:

תשובה (1): קובלנותיהם של אנשי ציבור רבים כלפי העיתונות הן מוצדקות, שכן העיתונאים אינם בוחלים בפרסום שקרים עליהם.

הדגש בפסקה הוא לא על לגיטימיות תלונותיהן של אנשי הציבור (למרות שמצוין בפסקה שהתלונות מוצדקות) אלא על כך שהם מתלוננים רק כאשר השקרים אינם תואמים את האינטרסים שלהם, ולכן התשובה נפסלת.

אוקטובר 2014 - הסברים לפרק השני בחשיבה מילולית

תשובה (2): בתלונותיהם של אנשי ציבור על שהעיתונות מציגה בדיות כעובדות יש משום דו-פרצופיות, שכן לעתים הם עצמם בודים שקרים ומציגים אותם כעובדות כאשר הם יכולים להפיק מכך רווח.

ניתן להבין מן הפסקה שיש דו-פרצופיות בתלונותיהם של אנשי הציבור, אך לא משום שהם בודים שקרים בעצמם אלא משום שהם לא מתלוננים כאשר הבדיה מתאימה להם. התשובה נפסלת.

תשובה (3): אנשי ציבור רבים דווקא מקבלים ברצון את העובדה שהתקשורת מסלפת עובדות, כל עוד סילופי העובדות עולים בקנה אחד עם האינטרסים שלהם.

זו התשובה הנכונה שכן היא מתמצתת בדיוק את מהות הטענה בקטע.

אין צורך לפסול את התשובה הרביעית, אך נעשה זאת לטובת השלמת ההסבר:

תשובה (4): אנשי ציבור רבים מנצלים את נטיית הציבור להאמין לתקשורת, ומזינים את התקשורת במידע מסולף.

בפסקה לא רשום שאנשי הציבור מזינים בעצמם את התקשורת במידע מסולף. התשובה נפסלת.

תשובה (3).

12. השאלה: חוקרים הציגו לשתי קבוצות נבדקים סיפור על אדם שאכל במסעדה מסוימת, ולאחר שקיבל חשבון על סך 97 שקלים, ענה לשיחת טלפון ויצא בלי לשלם. לקבוצה א נאמר ששיחת הטלפון הסיחה את דעתו, ולכן יצא בלי לשלם. לקבוצה ב נאמר שהוא התכוון מראש שלא לשלם. החוקרים שיערו שככל שתופסים אדם כאשם פחות, כך נוטים לזכור את עובדות המקרה באופן שגוי, הממעיט מחומרת מעשיו.

איזה מהממצאים הבאים תומך בהשערת החוקרים?

פיתרון: השערת החוקרים היא שכאשר אנשים שומעים על אדם שעשה משהו שגוי, אך עקב נסיבות כלשהן אותו אדם נתפס בעיניהם כאשם פחות, הם נוטים "לשנות" בזיכרונם את פרטי המקרה, באופן שמציג את המקרה כחמור פחות.

נעבור לבדוק את התשובות המוצעות ונחפש תשובה שתכיל מידע התומך בהשערה זו - לקבוצה א נאמר כי אותו סועד לא התכוון לצאת בלי לשלם, כלומר הוא "פחות" אשם, ועל כן נחפש תשובה הטוענת כי חברי קבוצה א נטו לזכור את פרטי המקרה בצורה הממעיטה מחומרת מעשיו של הסועד.

תשובה (1): כשנתבקשו להיזכר בשם המסעדה שבה התרחש המקרה, זכרו נבדקים רבים יותר בקבוצה א את שם המסעדה מבקבוצה ב.

תשובה זו אינה מכילה כל פרט הטוען כי חברי קבוצה א נטו לזכור את פרטי המקרה בצורה הממעיטה מחומרת מעשיו של הסועד. התשובה נפסלת.

תשובה (2): כשנשאלו מה דעתם על מחיר הארוחה, סברו רוב חברי קבוצה א כי עקרונית 97 שקלים הם מחיר מוגזם לארוחה, ואילו רוב חברי קבוצה ב סברו שמחיר זה הוגן.

בתשובה זו נטען כי חברי קבוצה א סברו שמחיר הארוחה יקר מן הראוי, אך אין בכך משום הצדקה לאי תשלום החשבון. בנוסף, אין כאן זיכרון שגוי אלא דעה על נתון שזכור בצורה שבה הוא הוצג לנבדקים. התשובה נפסלת.

תשובה (3): כשנשאלו אם בסיפור הוזכרה העובדה ששיחת הטלפון הייתה מאמו החולה של הסועד, היה שיעור הנבדקים שהשיבו בחיוב בקבוצה ב גבוה משיעורם בקבוצה א.

אם אכן הסועד קיבל שיחה מאמו החולה של הסועד הרי ששיחה זו הייתה עלולה לגרום לו למהר מן המסעדה ולשכוח לשלם, מידע זה אכן ממעיט מחומרת מעשיו של הסועד, אך בתשובה נאמר כי דווקא חברי קבוצה ב "זכרו" את פרט המידע הזה, ועל כן התשובה נפסלת. זכרו - אנו מחפשים תשובה הטוענת כי חברי קבוצה א נטו לזכור את פרטי המקרה בצורה הממעיטה מחומרת מעשיו של הסועד.

אוקטובר 2014 - הסברים לפרק השני בחשיבה מילולית

תשובה (4): כשנתבקשו לציין בכמה הסתכם החשבון, נקבו חברי קבוצה א בממוצע בסכום נמוך בהרבה מ-97 שקלים, ואילו חברי קבוצה ב נקבו בממוצע בסכום של כ-97 שקלים.

על פי תשובה זו חברי קבוצה א "זכרו" שסכום הארוחה היה נמוך מהסכום האמתי אותו היה צריך הסועד לשלם. במידע זה יש משום הקלה בחומרת מעשהו של הסועד, שכן "התחמקות" מתשלום היא חמורה יותר ככל שהתשלום ממנו מתחמקים הוא גבוה יותר. זו התשובה הנכונה.

תשובה (4).

13. השאלה: במאמר שהתפרסם בשנת 2000 נכתב: "בעשורים האחרונים השתנתה הטמפרטורה הממוצעת באזורנו: מערכים גבוהים יחסית בשנות ה-50 היא ירדה לערכים נמוכים יותר בשנות ה-70, לא השתנתה באופן ניכר בשנות ה-80, עלתה עלייה חדה במהלך שנות ה-90, ובסופן הגיעה לרמה גבוהה מרמתה בשנות ה-50. יש התאמה כללית בין השתנות הטמפרטורה הממוצעת באזורנו בעשורים האחרונים ובין השתנות הטמפרטורה הממוצעת בעולם בתקופה זו. עם זאת, באזורנו ההבדל בין הטמפרטורות בסוף שנות ה-90 לטמפרטורות בשנות ה-50 אינו גדול כבגרף העולמי".

איזו מן הטענות שלהלן נכונה בוודאות לפי הנתונים שלעיל?

פתרון: נתוני השאלה מלמדים אותנו כי בשנות ה-50 הטמפרטורה באזורנו הייתה גבוהה יחסית, מאז היו שינויים רבים ובסוף שנות ה-90 היא הייתה גבוהה אף יותר משהייתה בשנות ה-50. עוד נטען כי מגמת הטמפרטורה העולמית היא דומה, לבד מהעובדה כי **הפרש** בין שנות ה-50 לסוף שנות ה-90 הוא קטן יותר באזורנו מאשר בעולם. מכך ניתן להסיק שגם בעולם הטמפרטורה בסוף שנות ה-90 הייתה גבוהה מהטמפרטורה בשנות ה-50 אם כי בהפרש גדול יותר מאשר באזורנו.

נעבור על התשובות המוצעות:

תשובה (1): בסוף שנות ה-90 הייתה הטמפרטורה הממוצעת באזורנו נמוכה מן הטמפרטורה הממוצעת בעולם.

ההתייחסות בפסקה היא ליחסים בין הטמפרטורות שבשנות ה-50 לטמפרטורות שבשנות ה-90, אך לא אומרים מהן הטמפרטורות הממוצעות אצלנו ובעולם ולכן לא ניתן להסיק שהטמפרטורה הממוצעת באזורנו הייתה נמוכה יותר מהטמפרטורה העולמית. התשובה נפסלת.

תשובה (2): בסוף שנות ה-90 הייתה הטמפרטורה הממוצעת בעולם גבוהה מן הטמפרטורה הממוצעת בו בשנות ה-50.

זו התשובה הנכונה, שכן בפסקה רשום שהמגמה בעולם תואמת את המגמה באזורנו, כלומר, גם בעולם הטמפרטורה הממוצעת בסוף שנות ה-90 גבוהה מהטמפרטורה הממוצעת שהייתה בעולם בשנות ה-50 (בעולם).

אין צורך לפסול את שאר התשובות, אך נעשה זאת לטובת השלמת ההסבר:

תשובה (3): באזורנו הייתה הטמפרטורה השנתית הממוצעת לאורך כל שנות ה-90 גבוהה מן הטמפרטורה השנתית הממוצעת בשנות ה-50.

בפסקה רשום כי בסוף שנות ה-90 הטמפרטורה הממוצעת הייתה גבוהה מהטמפרטורה הממוצעת בשנות ה-50. מכאן לא ניתן להסיק כי לאורך כל שנות ה-90 הטמפרטורה הייתה גבוהה יותר ולכן תשובה זו נפסלת.

תשובה (4): באזורנו היה הפער בין הטמפרטורה הממוצעת בשנות ה-50 לטמפרטורה הממוצעת בשנות ה-70 גדול מן הפער בין הטמפרטורה הממוצעת בשנות ה-50 לטמפרטורה הממוצעת בסוף שנות ה-90.

טענה זו אינה נכונה **בוודאות** (אם כי **ייתכן** שהיא נכונה) מכיוון שלא ניתן לנו מידע על היחסים בין השנים, אלא על המגמות הכלליות והתוצאה הסופית (בין 50 ל-70=ירידה, בין 70 ל-80=אין הבדל, עליה משנות ה-80 לשנות ה-90 כך שהתוצאה הסופית היא שבין שנות ה-50 ל-90=עלייה).

מן המגמות הללו לא ניתן לדעת בוודאות מה היו פערי הטמפרטורות בטווח שבין השנים 1950 ו-1970.

תשובה (2).

14.

השאלה: כל מילה בסינית נכתבת באמצעות סימן או צירוף של כמה סימנים שכל אחד מהם נהגה אחרת. להלן כמה מכללי התעתיק העברי של מילים סיניות (כלומר, דרך כתיבתן של מילים סיניות באותיות עבריות). כללים אלה נוגעים למילים סיניות המורכבות משני סימנים, שתעתיק הסימן הראשון בהן כשלעצמו מסתיים באות ה"א.

התעתיק תלוי בניקוד האות שבאה לפני ה"א:

- אם היא מנוקדת בשווא (אָ), תעתיקי שני הסימנים יופרדו זה מזה במקף.
- אם היא מנוקדת בקמץ (אֲ), תעתיקי שני הסימנים יוצמדו זה לזה והה"א תוחלף באל"ף.
- אם ניקודה אחר, תעתיקי שני הסימנים יוצמדו זה לזה והה"א תושמט.

להלן זוגות של סימנים סיניים שצירופם מרכיב מילה בסינית, בתעתיקם העברי. איזה מן התעתיקים הבאים **אינו** נכון על פי הכללים שלעיל?

- פיתרון:** הכללים שבשאלה מתייחסים לניקוד האות הקודמת לאות ה"א (ה') במילה הראשונה. הכלל הראשון מתייחס למצב בו האות מנוקדת בשווא (אָ). הכלל השני מתייחס למצב בו האות מנוקדת בקמץ (אֲ). הכלל השלישי מתייחס למצב בו האות מנוקדת בכל ניקוד אחר. נעבור לבדוק את התשובות המוצעות, על פי הכללים:

תשובה (1): "צה" + "בנג" מתועתקת "צָבֶנְגְּ".

המצב המתואר בתשובה זו מתאים לכלל השלישי ועל כן עלינו להצמיד את שתי המילים ולהשמיט את האות ה"א. בתשובה ניתן לראות כי המילים אכן צמודות, והאות ה"א הושמטה. מכאן שהכללים מתקיימים ועל כן התשובה נפסלת (זכרו כי שואלים מה **אינו** נכון על פי הכללים).

תשובה (2): "ג'וה" + "ג'נג" מתועתקת "ג'וֹא-ג'נְגְּ".

המצב המתואר בתשובה זו מתאים לכלל השני ועל כן עלינו להצמיד את שתי המילים ולהחליף את האות ה"א באות אל"ף. בתשובה ניתן לראות כי האות ה"א אכן הוחלפה באות אל"ף, אך המילים לא הוצמדו, אלא הופרדו במקף. הכללים אינם מתקיימים ועל כן זו התשובה הנכונה.

אין צורך לבדוק את שאר התשובות, אך נעשה זאת לטובת השלמת ההסבר:

תשובה (3): "ג'יה" + "דנג" מתועתקת "ג'יֵה-דְנְגְּ".

המצב המתואר בתשובה זו מתאים לכלל הראשון ועל כן עלינו להפריד את המילים במקף. בתשובה ניתן לראות כי המילים אכן מופרדות במקף, כלומר הכללים מתקיימים ועל כן התשובה נפסלת.

תשובה (4): "ק'וה" + "לנג" מתועתקת "ק'וֹא-לְנְגְּ".

המצב המתואר בתשובה זו מתאים לכלל השני ועל כן עלינו להצמיד את שתי המילים ולהחליף את האות ה"א באות אל"ף. בתשובה ניתן לראות כי המילים אכן הוצמדו והאות ה"א הוחלפה באות אל"ף. הכללים התקיימו ועל כן התשובה נפסלת.

תשובה (2).

15.

השאלה: " _____", הצהיר דני כשעזב את מקום עבודתו. _____ היה ידוע בתור אדם _____, לא ציפו עמיתיו _____ הצעה לשוב למשרתו.

פיתרון: נבדוק את התשובה הראשונה ובאמצעותה ננתח את המשפט:

תשובה (1): "אני עוד אשוב", הצהיר דני כשעזב את מקום עבודתו. אף שלא היה ידוע בתור אדם המפזר הצהרות שווא, לא ציפו עמיתיו שהוא יחליט לדחות הצעה לשוב למשרתו.

למשפט שלושה חלקים. בחלק הראשון נאמר האם דני טוען שיחזור או לא, בחלק השני אנו לומדים האם דני ידוע כאדם אמין ובחלק השלישי מתרחש משהו שעמיתיו של דני לא ציפו לו.

תמצות התשובה: דני: "אני אשוב לעבודה". למרות שלא ידוע בתור אדם לא אמין (=כלומר ידוע כאדם אמין), לא ציפו עמיתיו שלא יחזור לעבודה (=ציפו שיחזור).

בתשובה זו דני טוען שיחזור לעבודה, הוא ידוע כאדם אמין עמיתיו ציפו שיחזור. כל חלקי המשפט מסתדרים, אך מילת הניגוד הנמצאת במשפט "אף שלא" אינה מתאימה. התשובה נפסלת.

תשובה (2): "אני עוד אשוב", הצהיר דני כשעזב את מקום עבודתו. מכיוון שהיה ידוע בתור אדם העומד בדיבורו, לא ציפו עמיתיו שהוא יחליט להענות להצעה לשוב למשרתו.

תמצות התשובה: דני: "אני אשוב לעבודה". בגלל שהיה ידוע בתור אדם אמין, לא ציפו עמיתיו שהוא יחזור לעבודה.

בתשובה זו דני טוען שיחזור, הוא ידוע כאדם אמין ולכן עמיתיו לא ציפו שיחזור. מכיוון שסוף המשפט אינו מתאים לתחילתו, התשובה נפסלת.

תשובה (3): "כף רגלי לא תדרוך פה שוב", הצהיר דני כשעזב את מקום עבודתו. מכיוון שלא היה ידוע בתור אדם המפזר הצהרות שווא, לא ציפו עמיתיו שהוא יחליט לדחות הצעה לשוב למשרתו.

תמצות התשובה: דני: "לא אשוב לעבודה". בגלל שדני לא ידוע בתור אדם לא אמין (=ידוע כאמין), לא ציפו עמיתיו שלא יחזור לעבודה (=ציפו שיחזור).

בתשובה זו דני טוען שלא יחזור, הוא ידוע כאמין ולכן עמיתיו ציפו שיחזור. סוף המשפט אינו מתאים לתחילתו ולכן התשובה נפסלת.

תשובה (4): "כף רגלי לא תדרוך פה שוב", הצהיר דני כשעזב את מקום עבודתו. אף שלא היה ידוע בתור אדם העומד בדיבורו, לא ציפו עמיתיו שכבר בחלוף חודש הוא יחליט להיענות להצעה לשוב למשרתו.

תמצות התשובה: דני: "לא אשוב לעבודה". למרות שלא ידוע בתור אדם אמין (=ידוע כלא אמין), לא ציפו עמיתיו שיחזור לעבודה כל כך מהר.

בתשובה זו טוען דני שלא יחזור, ואפילו שהוא ידוע כלא אמין, עמיתיו ציפו שלא יחזור כל כך מהר (כלומר - ציפו שיעמוד במילתו). זו התשובה הנכונה.

תשובה (4).

16.

השאלה: סילווייה _____ טענה ש _____ טעם לפגם במינויו של ניצב לוי, בן דודו של מפכ"ל המשטרה, לתפקיד מפקד מחוז המרכז. _____, היא מצהירה _____ הייתה מתנגדת למינויו של לוי _____.

פיתרון: נבדוק את התשובה הראשונה ובאמצעותה ננתח את המשפט:

תשובה (1): סילווייה מצדדת בטענה שיש טעם לפגם במינויו של ניצב לוי, בן דודו של מפכ"ל המשטרה, לתפקיד מפקד מחוז המרכז. **יחד עם זאת**, היא מצהירה **שלא** הייתה מתנגדת למינויו של לוי **לולא היו לו הכישורים הדרושים לתפקיד**.

למשפט שני חלקים. בחלק הראשון נאמר האם סילווייה חושבת שיש בעיה עם המינוי (בגלל הקרבה של ניצב לוי למפכ"ל המשטרה), ובחלק השני האם הייתה תומכת בו בסיטואציה אחרת. כמו כן יש לשים לב למילת הקישור באמצע המשפט.

תמצות התשובה: סילווייה חושבת שהמינוי לא בסדר (תומכת בכך שיש בו פגם). עם זאת, היא לא הייתה מתנגדת למינוי אם לוי לא היה מתאים לתפקיד.

חלקו האחרון של המשפט אינו תואם את החלק שלפניו - אין כל סיבה שסילווייה לא תתנגד למינוי (=תתמוך במינוי) במידה והמועמד אינו מתאים בעיניה. התשובה נפסלת.

תשובה (2): סילווייה חולקת על הטענה שיש טעם לפגם במינויו של ניצב לוי, בן דודו של מפכ"ל המשטרה, לתפקיד מפקד מחוז המרכז. **יתרה מכך**, היא מצהירה **שלא** הייתה מתנגדת למינויו של לוי **גם אילו היה אחיו של מפכ"ל המשטרה**.

תמצות התשובה: סילווייה חושבת שאין בעיה במינוי. יתרה מכך, היא לא הייתה מתנגדת למינוי גם אם לוי היה אחיו של מפכ"ל המשטרה, כלומר, היא הייתה תומכת בו גם אם לוי היה ממש מקורב לצמרת המשטרה. זו התשובה הנכונה.

אין צורך לפסול את שאר התשובות, אך נעשה זאת לטובת השלמת ההסבר:

תשובה (3): סילווייה מסכימה עם הטענה שאין טעם לפגם במינויו של ניצב לוי, בן דודו של מפכ"ל המשטרה, לתפקיד מפקד מחוז המרכז. **זאת ועוד**, היא מצהירה **כי** הייתה מתנגדת למינויו של לוי **גם אילו היו לו הכישורים הדרושים לתפקיד**.

תמצות התשובה: סילווייה חושבת שהמינוי בסדר. יותר מכך, היא הייתה מתנגדת למינוי גם אם לוי היה מתאים לתפקיד.

חלקו הראשון של המשפט טוען כי סילווייה תומכת במינוי, אך חלקו השני ממחיש את סלידתה ממינוי זה. מילת הקישור "זאת ועוד" אינה מתאימה בין שני חלקי משפט מנוגדים. התשובה נפסלת.

תשובה (4): סילווייה מתנגדת נחרצות לטענה שאין טעם לפגם במינויו של ניצב לוי, בן דודו של מפכ"ל המשטרה, לתפקיד מפקד מחוז המרכז. **בהתאם לכך**, היא מצהירה **כי** הייתה מתנגדת למינויו של לוי **רק לולא היו לו הכישורים הדרושים לתפקיד**.

תמצות התשובה: סילווייה מתנגדת לטענה שהמינוי בסדר, כלומר היא חושבת שהמינוי לא בסדר. בהתאם לכך, היא הייתה מתנגדת למינוי רק אם לוי לא היה מתאים לתפקיד.

בחלקו השני של המשפט נאמר כי סילווייה הייתה מתנגדת למינוי רק אם לוי לא היה מתאים לתפקיד, אך בחלקו הראשון נאמר כי סילווייה מתנגדת למינוי גם כעת, ולכן התשובה נפסלת.

תשובה (2).

17.

השאלה: נושאים _____ מעסיקים כיום את הציבור בטולנד _____ מפרשת "התפוזים המורעלים". _____ במהדורות החדשות ובעיתונים של השבועות האחרונים לא _____ הפרשה אפילו פעם אחת.

פיתרון: נבדוק את התשובה הראשונה ובאמצעותה ננתח את המשפט:

תשובה (1): נושאים רבים מעסיקים כיום את הציבור בטולנד פחות מפרשת "התפוזים המורעלים". אף על פי כן במהדורות החדשות ובעיתונים של השבועות האחרונים לא נפקד מקומה של הפרשה אפילו פעם אחת.

למשפט שני חלקים. בחלקו הראשון אנו למדים האם הפרשה מעסיקה את הציבור או לא, ובחלקו השני האם הפרשה הוזכרה בחדשות ובעיתונים.

כמו כן יש לשים לב למילת הקישור באמצע המשפט.

תמצות התשובה: נושאים רבים מעסיקים את הציבור פחות מהפרשה, כלומר, הפרשה מעסיקה מאוד את הציבור, אף על פי כן לא נפקד מקומה מהחדשות (=היא לא נעדרה מן החדשות, היא הופיעה בחדשות).

חלקו הראשון של המשפט טוען כי הפרשה מעסיקה את הציבור, וחלקו השני טוען כי היא מופיעה בחדשות. שני החלקים מתאימים ולכן מילת הניגוד "אף על פי כן" אינה מתאימה. התשובה נפסלת.

תשובה (2): נושאים מעטים בלבד מעסיקים כיום את הציבור בטולנד פחות מפרשת "התפוזים המורעלים". **עדות לכך היא העובדה** שבמהדורות החדשות ובעיתונים של השבועות האחרונים לא נפקד מקומה של הפרשה אפילו פעם אחת.

תמצות התשובה: נושאים מעטים מעסיקים את הציבור פחות מהפרשה (=הפרשה לא מעסיקה את הציבור), וזה ניכר בעובדה שלא נפקד מקומה מהחדשות (=היא לא נעדרה מן החדשות, היא הופיעה בחדשות).

חלקו הראשון של המשפט טוען כי הפרשה לא מעסיקה את הציבור, וחלקו השני טוען כי היא מופיעה בחדשות. שני החלקים מנוגדים ולכן הקישור "עדות לכך היא העובדה ש" אינו מתאים. התשובה נפסלת.

תשובה (3): נושאים רבים מעסיקים כיום את הציבור בטולנד יותר מפרשת "התפוזים המורעלים". אף על פי כן במהדורות החדשות ובעיתונים של השבועות האחרונים לא הוזכרה הפרשה אפילו פעם אחת.

תמצות התשובה: נושאים רבים מעסיקים את הציבור יותר מהפרשה (=הפרשה לא מעסיקה את הציבור), למרות זאת היא לא הוזכרה בחדשות.

חלקו הראשון של המשפט טוען כי הפרשה לא מעסיקה את הציבור, וחלקו השני טוען כי היא לא מופיעה בחדשות. שני החלקים מתאימים ולכן הניגוד "אף על פי כן" אינו מתאים. התשובה נפסלת.

תשובה (4): נושאים מעטים בלבד מעסיקים כיום את הציבור בטולנד יותר מפרשת "התפוזים המורעלים". **הדבר בא לידי ביטוי בכך** שבמהדורות החדשות ובעיתונים של השבועות האחרונים לא נפקד מקומה של הפרשה אפילו פעם אחת.

תמצות התשובה: נושאים מעטים מעסיקים את הציבור יותר מהפרשה (=הפרשה מעסיקה מאוד), וזה ניכר בעובדה שלא נפקד מקומה מהחדשות (=היא לא נעדרה מן החדשות, היא הופיעה בחדשות).

חלקו הראשון של המשפט טוען כי הפרשה מעסיקה את הציבור, וחלקו השני טוען כי היא מופיעה בחדשות. שני החלקים מתאימים ולכן הקישור ביניהם מתאים. זו התשובה הנכונה.

תשובה (4).

הבנת הנקרא (שאלות 18-23)

18. השאלה: הביטוי "עם זאת" (שורה 1) מצביע על -

פיתרון: נקרא את המשפט הרלוונטי (שורות 1-2):
"הבעיה הפסיכופיזית", דהיינו שאלת הקשר שבין הגוף לנפש, עוררה עניין רב משחר ההיסטוריה. עם זאת, המחקר המדעי בתחום זה החל רק במאה ה-19."

הביטוי "עם זאת" קושר בין הזמן שבו החל העניין בשאלת הקשר בין הגוף לנפש (משחר ההיסטוריה) לבין הזמן בו החל המחקר בפועל בנושא (רק במאה ה-19).

תשובה (4).

19. השאלה: על פי הפסקה הראשונה, בעבר נטען כי אי-אפשר ליצור "סרגל תחושתי" (שורה 6), כלומר ש-

פיתרון: נקרא את החלק הרלוונטי בפסקה (שורות 6-9):

"ההנחה השנייה הייתה כי אי-אפשר ליצור "סרגל תחושתי" שיאפשר להשוות בדרך כלשהי בין תחושות מסוגים שונים, שכן סוגי תחושות נבדלים זה מזה באיכותם ולא בעוצמתם. למשל, התחושה המתעוררת למראה הצבע החום של האדמה אינה "חזקה" או "חלשה" מהתחושה המתעוררת למראה הצבע הצהוב של השמש, אלא היא שונה ממנה באיכותה".

כלומר, על פי הפסקה לא ניתן להשוות בין תחושות שונות מאחר והן שונות לחלוטין זו מזו, ולכן אי-אפשר להשוות ביניהן במונחים של "יותר" או "פחות" (כמו בסרגל).

תשובה (2).

20. השאלה: ובר "ניסה לברר מה הפרש המינימלי בין משקלן של שתי משקולות שיאפשר לחוש בהבדל ביניהן" (שורות 11-12), ומצא כי -

פיתרון: את התשובה לשאלה ניתן למצוא בפסקה השנייה, בשורות 14-15:

"הוא מצא כי יכולת ההבחנה אינה תלויה בהפרש המוחלט בין המשקלים, אלא ביחס ביניהם".

כלומר - הפרש המוחלט בין המשקלים משתנה, אך היחס ביניהם הוא החשוב להבחנה בין ה"משקולות".

תשובה (4).

21. השאלה: לפי הפסקה השלישית, מהעובדה שאורם של הכוכבים אינו נראה ביום אפשר להסיק כי -

פיתרון: הפסקה השלישית מלמדת כי המונח "מנת ובר" מתאר את היחס בין גודל התוספת לגירוי לבין הגירוי ההתחלתי (שורה 23). יחס זה קבוע לכל תחושה, כלומר יש "מנת ובר" לראייה, לשמיעה וכו'. משמעות הדבר היא שעבור כל חוש יש רף מסוים ("מנת ובר") אשר גירוי אשר לא יעבור אותו לא ייקלט בעזרת אותו החוש. דוגמת הכוכבים שבהמשך הפסקה ממחישה רעיון זה.

נעבור לבדוק את התשובות המוצעות:

תשובה (1): היחס בין כמות האור שהכוכבים מפיצים לבין כמות האור בשעות היום נמוך ממנת ובר בעבור ראייה.

מאחר ואנו לא רואים את אורם של הכוכבים במשך היום ניתן להסיק כי היחס בין כמות האור שהם מפיצים במשך היום לבין כמות האור בשעות היום נמוך ממנת ובר עבור ראייה. זו התשובה הנכונה.

אין צורך לפסול את שאר התשובות, אך נעשה זאת לטובת השלמת ההסבר:

תשובה (2): היחס בין כמות האור שהכוכבים מפיצים לבין כמות האור בשעות היום גבוה ממנת ובר בעבור ראייה.

על פי הקטע, אם יחס בין כמות האור שהכוכבים מפיצים לבין כמות האור בשעות היום גבוה ממנת ובר בעבור ראייה, אנו אמורים דווקא לראות את אורם של הכוכבים במשך היום. התשובה נפסלת.

אוקטובר 2014 - הסברים לפרק השני בחשיבה מילולית

- תשובה (3): מנת ובר בעבור ראייה גבוהה ממנת ובר בעבור תחושות אחרות. בפסקה השלישית לא ניתן מידע המשווה את מנת ובר עבור ראייה למנת ובר של חושים אחרים. התשובה נפסלת.
- תשובה (4): מנת ובר בעבור ראייה נמוכה ממנת ובר בעבור תחושות אחרות. בפסקה השלישית לא ניתן מידע המשווה את מנת ובר עבור ראייה למנת ובר של חושים אחרים. התשובה נפסלת.
- תשובה (1)**.

22. השאלה: על פי הקטע, איזה מהממדים החושיים הבאים הוא הרגיש ביותר?

פיתרון: בשורות 31-30 נכתב:

"ככל שהאחוז נמוך יותר, כך הממד החושי רגיש יותר".

בשורה 30 נכתב:

"בממד הכובד מנת ובר היא 3%, בממד הטעם - 14%, ואילו בממד הריח מנת ובר היא 24%".

מצירוף שני הנתונים הנ"ל ניתן להסיק כי הממד החושי הרגיש ביותר מבין השלושה הוא ממד הכובד (הממד בעל האחוז הנמוך ביותר).

תשובה (1).

23. השאלה: איזו מהדוגמאות הבאות ממחישה את יחסיותה של המערכת התפיסתית?

פיתרון: יחסיותה של המערכת התפיסתית מתבטאת בעובדה שהגורם הקובע אם נחוש דבר או לא, הוא לא ערך מוחלט, אלא יחס (בין תוספת הגירוי לגירוי ההתחלתי).

נחפש תשובה המדגימה עיקרון זה.

תשובה (1): הכוכבים הנראים בלילה אינם נראים כלל במשך היום.

דוגמה זו אכן ממחישה את היחסיות שבמערכת - איננו רואים את הכוכבים במשך היום מאחר והיחס בין אורם לבין אור היום אינו גדול מספיק. ברגע שהיחס משתנה, כלומר, כמות אור השמש יורדת, ולכן היחס בין אור הכוכבים לאור גדול ממנת ובר, אנו יכולים לראות את הכוכבים. זו התשובה הנכונה.

תשובה (2): אדם יכול להבחין בקיומו של פער בין משקלו של שק ובו 29 מטבעות לבין משקלו של שק ובו 30 מטבעות.

דוגמה זו אינה ממחישה את יחסיותה של המערכת התפיסתית.

אם בהמשך המשפט היה נאמר "אולם מאידך אדם אינו יכול להבחין בקיומו של פער בין משקלו של שק ובו 59 מטבעות לבין משקלו של שק ובו 60 מטבעות", היינו יכולים להסיק כי לא כל תוספת המשקל אבסולוטית של מטבע אחד גורמת לאדם לחוש בהבדל, ולכן היינו יכולים להסיק כי ישנו יחס מסוים שבו ניתן לחוש. התשובה נפסלת.

תשובה (3): התחושה המתעוררת למראה צבע שחור אינה חזקה או חלשה מהתחושה המתעוררת למראה צבע לבן.

משפט זה מדגים את הטענה שתחושות המתעוררות מגירויים שונים אינן נבדלות בעוצמתן, אך אינו עונה על השאלה. התשובה נפסלת.

תשובה (4): אדם הנדקר על ידי חפץ חד חש כאב שצופה מן הצד אינו יכול לחוש.

משפט זה מדגים את הטענה שתחושות אינן יכולות להימדד על ידי גורם חיצוני, אך אינו עונה על השאלה. התשובה נפסלת.

תשובה (1).